

A.C. Baantjer

De Cock

en de moord in seance

De Fontein

1

Jennifer Jordan streek met haar hand over haar voorhoofd. Het was klam, bezweet. Ze voelde zich ook wat verward. Onzeker. Het was een gevoel van onbehagen, waarvoor ze geen redelijke verklaring kon vinden. Met haar scherpe gehoor probeerde ze de geluiden in de kamer om haar heen te analyseren. Het geschuifel van voeten over het berbertapijt, het murmelen van een gedempt gevoerd gesprek op de achtergrond bij het raam, het rinkelen van een porseleinen kopje schuin rechts voor haar op de grote ronde eiken tafel, waaraan ze zat.

Ze wist welke vrouwen er aanwezig waren. Ze kende hen allen van naam, ze kende de klank van hun stem, het ritselen van hun japon, de zoete geuren van hun parfum. Alleen met Christine, haar trouwe vriendin, onderhield ze engere banden. De anderen kende ze slechts oppervlakkig van de wekelijkse seances bij haar thuis. De jongeren had ze in haar leven nooit gezien. Van de ouderen herinnerde ze zich de gezichten.

Ze vroeg zich af hoe die gezichten uit haar herinnering waren veranderd. Hoe de gelaatstrekken waren verscherpt. Zoals bij haar. Wanneer ze met de gevoelige toppen van haar vingers rond haar ogen gleed, langs de lijnen van haar mond, dan ontdekte ze rimpels, oneffenheden in de eens zo gladde, strakke huid.

Zeventien jaar geleden was het begonnen. Het moment stond haar nog helder voor de geest. Het was een zonnige morgen in mei. Het ratelen van de wekker naast haar op het notenhouten nachtkastje had haar uit een zoete sluimer gewekt. Toen had ze haar ogen geopend om, zoals ze elke morgen deed, minutenlang stil naar de zoldering te staren en te luisteren naar de vroege geluiden op de gracht. De geluiden waren er wel, intens, scheller dan ooit. Maar het wit tussen de zware zwarte balken aan het plafond was er niet. Het bleef nacht. Een ondoordringbare duisternis. Eerst had ze zich er over verbaasd. Hoe het kon. Toen kwam de angst, gevolgd door paniek. Ze wist dat het daglicht

links van haar door het smalle venster drong en ze voelde de tinteling van de prille zon op haar huid. Langzaam, heel langzaam kwam het besef, erkende ze de bittere realiteit. Het openen en sluiten van haar oogleden had geen effect. Er was geen wisseling van licht en donker. Ze zag niet meer. Ze was blind.

Ze tastte opzij naar de arm van Christine, haar vriendin.

‘Zijn ze er allemaal?’

Christine boog zich wat naar haar toe.

‘Zwarte Sophie is er nog niet,’ sprak ze fluisterend. ‘Dat is elke keer raak. Ze is altijd laat. We moeten feitelijk maar zonder haar beginnen. Het zou een les voor haar zijn.’

Jennifer Jordan glimlachte vertederend.

‘We zullen toch maar op haar wachten. Ik heb Zwarte Sophie graag in de kring. Ze is zo stimulerend. Als zij er bij is, heb ik steeds goede contacten. Vorige week was ik er zelfs van overtuigd dat het astrale lichaam van oud-tante Emelie aanwezig was.’

Christine knikte.

‘Het was een prachtige seance,’ sprak ze plechtig. ‘Heel mooi. Ik hoop dat ook vanavond de geesten gewillig zijn. De voortekenen lijken mij gunstig. Misschien eens een echte materialisatie.’

Jennifer Jordan liet haar hoofd wat zakken.

‘Dat is mij in al die jaren nog niet overkomen,’ sprak ze wat bedrukt.

Christine lachte.

‘Niet zo somber. Je bent een fantastisch medium. Iedereen erkent dat. Zelfs professor Ten Havelte heeft lovend over je gesproken.’ Ze drukte de rug van haar hand tegen Jennifers wang. ‘Hoe voel je je vandaag?’ In haar stem sloop een lichte bezorgdheid.

Jennifer Jordan antwoordde niet. Haar gedachten gleden weer terug. Ze had die vreselijke werkelijkheid nooit aanvaard. Ze had nooit in haar blind-zijn berust. Zelfs nu nog niet, zeventien jaar later. Ze was alleen minder wanhopig dan toen. De jaren hadden haar geleerd met de duisternis te leven. Toch had ze de innerlijke zekerheid dat ze eens weer zou kunnen zien, dat haar blindheid even plotseling zou verdwijnen als ze was gekomen. Die zekerheid, die innerlijke overtuiging had haar de moed gegeven om ondanks de vele teleurstellingen door te

gaan. Tientallen malen had ze haar ogen laten onderzoeken. En steeds weer had men haar verzekerd dat de wetenschap nog niet ver genoeg was gevorderd om haar te kunnen helpen. Maar de laatste specialist, die zij op aanraden van verre kennissen had bezocht, had haar weer hoop gegeven. Hij durfde het aan, had hij gezegd, een gewaagde operatie, een drieste poging om de poorten van haar ogen opnieuw te openen voor het wonderlijke spel van licht en kleur. Het vreemde was dat het idee haar benauwde. Haar aanvankelijke blijheid werd overschaduwd door een aanzwellende angst, alsof ze bang was voor een waarheid, die er was, maar die ze nu niet kon zien.

Ze voelde hoe Christine haar arm beroerde.

‘Zwarte Sophie is er.’ Er was een ondertoon van ergernis. ‘Ze is net binnengekomen. Als mevrouw haar mantel heeft uitgetrokken, kunnen we eindelijk beginnen. De anderen worden al ongeduldig.’ Ze zweeg even. ‘Je zou haar toch eens moeten berispen.’ Jennifer Jordan knikte gelaten.

‘Zet Zwarte Sophie links naast mij aan tafel. Daar zat ze vorige week ook. Er ging toen een steunende kracht van haar uit.’

Ze hoorde dat Christine zich wrevelig bewoog.

‘Zoals je wilt,’ sprak ze berustend. ‘Die plaats is nog vrij. Wat dacht je? Zullen we de seance met kruis en bord openen?’

Jennifer Jordan richtte zich iets op en schoof haar handen uit de wijde mouwen van de glimmend zwarte toga die ze droeg. ‘Dat is goed, Christine,’ sprak ze beminnelijk. ‘Dat lijkt mij een uitstekend idee.’ Ze merkte dat Zwarte Sophie zwaar hijgend links van haar plaats nam. Ze wachtte even tot haar ademhaling weer normaal was. ‘Zijn we allen gezeten?’

Het antwoord was een licht gemurmel van alle kanten.

‘Zijn de gordijnen goed gesloten? En is het licht voldoende gedempt?’

Christine knikte.

‘Iedereen en alles is gereed.’

‘Wanneer schenk je koffie?’

Christine boog zich naar voren en schoof het kruis over de tafel naar Jennifers handen.

‘Na het kruis- en bordspel. Bij het binnenkomen hebben allen koffie gehad. Harry heeft de vuile kopjes net afgeruimd. Hij zal ze weer wassen en klaarzetten voor straks. Hij heeft ook muziek uitgezocht.’

Jennifer Jordan knikte instemmend. Ze trok haar gezicht strak en stond op. Ze zag er indrukwekkend uit. Bijna sinister. De inbleke huid van haar handen en haar gezicht contrasteerde fel met het zwart van haar toga. De blinde ogen starden in het niets.

‘Heeft iemand in de kring nog belangrijke mededelingen te doen? Laat haar nu spreken.’

Er was geritsel van een zijden japon aan de andere kant van de ronde tafel. Agatha van Keulen stond op. Ze vouwde haar handen devoot voor de borst. Op haar gerimpelde gelaat lag een smartelijke trek.

‘Mijn zuster Martha,’ begon ze zacht, ‘is dinsdagnacht in alle rust gestorven.’ Ze zweeg. Pas toen de stemmen waren verstomd, ging ze verder. ‘Martha was moe en haar oude hart wilde niet meer. De tijd was te kort om u allen persoonlijk van haar heengaan te verwittigen. Slechts enkelen van u heb ik reeds in kennis kunnen stellen. De anderen krijgen nog persoonlijk bericht.’ Ze keek rond, ontvouwde haar handen. ‘Het is nu mijn verzoek aan het medium om vanmorgen te proberen met Martha in contact te komen. Ik zou graag willen weten hoe ze het nu maakt.’

Jennifer Jordan kuchte.

‘Ik heb van de dood van Martha gehoord. Onze oprechte condoleances. Ik ben ervan overtuigd dat het heengaan van uw zuster ons allen diep treft. Uw zuster Martha was altijd een trouw en gewaardeerd lid van onze kring. De gedachte aan haar dood stemt ons droevig.’ Ze zweeg even en veranderde van toon. ‘Het is echter niet mijn gewoonte om reeds kort na het overlijden de vluchtige geesten van dierbare gestorvenen op te roepen. Wij moeten hen de tijd gunnen om zich aan hun nieuwe, veranderde situatie aan te passen.’

Agatha van Keulen reageerde ongemeen fel.

‘Ik heb het Martha gevraagd.’ Haar hoge, schelle stem sloeg bijna over. ‘In haar laatste ogenblikken heb ik haar hand vastgehouden en gevraagd of wij haar bij de volgende seance moch-

ten oproepen... of ze bij ons wilde zijn.’ Ze slikte. ‘Mijn zuster Martha was bijzonder helder, kort voor haar dood. Ze knikte mij blij en bemoedigend toe en zei: “Vraag het Jennifer.”’

Christine kwam haar blinde vriendin te hulp.

‘Als Jennifer meent,’ sprak ze zelvend, ‘dat wij de geesten van pas gestorvenen niet mogen storen, dan dienen wij die mening te respecteren. Jennifer kent de geesten beter dan wij. Bedenk dat wij alleen door haar de mogelijkheid hebben om contacten met het schimmenrijk te onderhouden.’

Zwarte Sophie stond op.

‘Ik vind dat Jennifer het moet proberen. Als Martha aan haar zuster de belofte heeft gedaan om zich na haar dood aan ons te manifesteren, dan zal zij dat zeker doen. Ze is Agatha veel verplicht. Agatha heeft bijna haar leven lang voor Martha gezorgd.’

Jennifer Jordan klemde haar lippen opeen.

‘In het rijk der geesten,’ reageerde ze scherp, ‘heersen andere normen dan hier op aarde.’

Agatha van Keulen zwaaide met haar korte armen.

‘Martha was ons altijd goedgezind,’ riep ze luid. ‘Dat zal haar geest ook zijn.’

Schuin rechts van Christine kwam Annette van Leeuwenhoek met een ruk van haar stoel overeind. Ze wreef het lange grijze haar uit haar gezicht.

Haar dunne lippen trilden.

‘Wat is zo’n belofte waard?’ riep ze geëmotioneerd. ‘Wat betekent het als Martha zegt dat ze zich na haar dood aan ons zal manifesteren? We kennen Martha toch allemaal. We weten hoe ze was. Ze heeft in haar leven meer dingen gezegd, uitspraken gedaan, die op z’n minst twijfelachtig waren.’

De kleine Agatha van Keulen snoof. Ze boog zich gespannen voorover. De rug gekromd. Haar donkerbruine ogen flikkerden kwaadaardig.

‘Je wilt toch niet zeggen,’ brieste ze, ‘dat Martha in haar sterfensuur loog?’

Annette van Leeuwenhoek antwoordde niet. Ze draaide zich van Agatha van Keulen weg en strekte haar arm in de richting van Zwarte Sophie.

‘Een paar dagen voor haar dood heeft Martha mij opgezocht. Thuis. Speciaal om over jou te roddelen. De verschrikkelijkste dingen heeft ze gezegd. Ik wil haar beschuldigingen niet openlijk herhalen, maar als Martha zich hier vanavond als geest aan ons durft te manifesteren, zou ik haar maar eens om opheldering vragen.’ Het klonk bijna spottend.

Agatha van Keulen kookte van woede. Haar gezicht zag rood en haar handen leken klauwen.

‘Martha zou ook over jou een aardig boekje kunnen opendoen,’ snauwde ze. ‘Vraag haar maar eens hoe jouw eerste man is overleden.’

Zwarte Sophie keek verschrikt naar Annette van Leeuwenhoek.

‘Wat heeft Martha over mij gezegd?’ vroeg ze toonloos.

Jennifer Jordan stak haar armen schuin naar voren in een bezwerend gebaar.

‘Laten we dit subtiele onderwerp even rusten tot na of tijdens de koffie.’ Haar stem had een cynische ondertoon. ‘Ik stel voor dat wij dan met elkaar gaan stemmen of wij de geest van Martha van Keulen zullen oproepen of niet. Hoewel ik er persoonlijk op tegen ben, sluit ik mij bij de meerderheid aan. Ik waarschuw alleen. Als ik jullie zo beluister, kan het consequenties hebben.’

Ze zuchtte diep en tastte naar het kruis voor zich op de tafel. Ze had bijzonder veel van deze seance verwacht. De resultaten van de vorige week leken dat te rechtvaardigen. Ze had zich ook goed voorbereid, maar de ordinaire ruzie tussen enige leden van de kring had haar uit haar concentratie gebracht. Ze voelde zich weinig mediatief. Het schimmige dodenrijk leek ver weg. De geesten onbereikbaar. Toch voelde ze in haar onmiddellijke nabijheid spanningen, het trillen van hartstochten, felle emoties. Er was iets gaande om haar heen... iets dramatisch... lugubers... iets wat ze niet in de hand had. Voor enkele ogenblikken hoopte ze vurig weer te kunnen zien... de gezichten om haar heen... de ogen, de monden, de expressie van haat, afgunst, moordlust.

‘Pak het kruis,’ gebod ze. Haar stem klonk veel harder dan ze bedoelde. ‘Stel u open voor de komst en de wil van de geesten.’ Ze voelde dat het kruis door de anderen werd opgenomen. Het schoof in hun handen heen en weer. Ze wist dat de pen in het mid-

den over het bord met het alfabet bewoog. Ze trachtte het kruis te sturen zoals ze gewoon was te doen. Het lukte niet. Ze voelde hoe een kracht sterker dan zij de leiding had overgenomen.

‘S,’ lispelde Christine naast haar, ‘J, A, en nog eens A, dan een N.’ De stem van Christine weifelde even. ‘De oproep is voor Sjaan.’ Er viel een stilte. Drukkend. Bijna tastbaar. ‘Wie is Sjaan?’

Niemand uit de kring antwoordde.

Christine hijgde. ‘Wie is Sjaan?’ herhaalde ze.

Het bleef angstig stil en het kruis begon weer over het alfabet te dansen.

‘S,’ lispelde Christine, ‘T, E, R, F, T.’

Jennifer Jordan hoorde dat de adem van haar vriendin stakte.

‘Sjaan sterft,’ riep ze geschrokken. Ze grinnikte vreugdeloos, als kon ze het niet vatten. ‘Dat is het... dat is het bericht... Sjaan sterft.’

Jennifer Jordan liet het kruis uit haar handen vallen. Ze greep naar haar oren en gilte: ‘Stop!’ Het klamme zweet parelde op haar voorhoofd. ‘Stop... er is een kwade geest in ons midden.’ Ze zwaaide met haar armen, wild, onbeheerst. ‘Jaag haar weg. Snel. Doe het licht aan... jaag haar weg.’

Harry Donkervliet kwam verschrikt de keuken uithollen. Het licht floepte aan. Niemand sprak een woord. Niemand bewoog. Ze keken elkaar verbijsterd aan. Het duurde minuten. Lange minuten. Toen liet Jennifer Jordan zich weer op haar stoel vallen. De stemmen kwamen los en Christine wenkte om de koffie.

Dè vreemde gebeurtenissen in de seance hielden allen nog in de ban. Maar allengs werd men lossere, minder bedrukt. Men vroeg zich openlijk af wat het vreemde bericht betekende, voor wie het bestemd was.

Plotseling greep Zwarte Sophie naar haar keel. Haar gezicht zwol op, rood, wanstaltig. Haar ogen werden groot, puilden bijna uit de kassen. Toen gleed ze opzij en plofte op het berber-tapijt.

Harry Donkervliet schoot toe en boog zich over haar heen. Toen hij weer overeind kwam, leek hij verward.

‘Sophie,’ sprak hij hees, ‘Sophie is dood.’

2

De al wat gammele politie-Volkswagen werd geparkeerd aan de wallenkant tussen de bomen. Rechercheur De Cock van het bekende politiebureau aan de Amsterdamse Warmoesstraat stapte uit. Hij keek omhoog langs een fraaie Oud-Hollandse grachtengevel. Vledder sloot de wagen af en kwam naast hem staan.

‘Is het hier?’ vroeg De Cock.

Vledder tastte in het borstzakje van zijn colbert en plukte er een notitie uit.

‘Exact, nummer dertien.’

Ze staken de rijbaan over en bestegen de blauwstenen stoep. De zware buitendeur stond op een kier. Ze duwden haar verder open. Via een ruime, met marmer beklede hal bereikten ze een hardhouten trap. De Cock hees zijn negentig kilo moeizaam omhoog. Vledder volgde met lichte tred.

Op het portaal, boven aan de trap, stond Harry Donkervliet.

‘U bent van de recherche?’

De grijze speurder schonk hem zijn beminnelijkste glimlach.

‘De Cock,’ sprak hij plechtig, ‘om u te dienen.’ Hij wees achter zich. ‘En dat is Vledder, mijn onvolprezen hulp.’

Harry Donkervliet gebaarde wat zenuwachtig voor zich uit.

‘Ze ligt in de voorkamer,’ zei hij en hij slikte. ‘Op het tapijt. Op uw verzoek hebben wij aan de situatie niets veranderd. Ze ligt er nog net zo. Dood. Vermoord, denken wij, door een geest.’

De Cock keek verrast naar hem op.

‘Door een geest?’ vroeg hij ongelovig.

‘Ja.’

‘Wat voor een geest?’

Harry Donkervliet reageerde wat weifelend. ‘De geest van een gestorvene. Ze manifesteerde zich tijdens de seance.’

De Cock snoof hoorbaar. ‘Gestorvenen zijn in de hemel of in de hel,’ sprak hij kriegel. ‘En uit beide windstreken heb ik nog nooit een moordenaar zien komen.’

Vledder keek hem van terzijde aan.

‘Ik heb je dat meer horen zeggen.’

‘Dat kan best. Maar ik neem er geen woord van terug.’

Harry Donkervliet liep voor de rechercheurs uit. Aan het einde van de gang opende hij de deur naar een laag, intiem vertrek, gesteund door zware balken aan de zoldering.

Aan het einde van het vertrek, bij drie smalle ramen, stonden vrouwen, nerveus, angstig, in groepjes bijeen. Hun fluistergesprekken verstomden toen de rechercheurs binnenkwamen.

De Cock liet zijn blikken door het vertrek dwalen. De kamer was, naar zijn gevoel, smaakvol gemeubileerd. Aan de wanden, links en rechts, ontdekte hij schilderijen van de Franse impressionisten Renoir, Monet, Toulouse-Lautrec, schilders voor wie hij al jaren een diepe bewondering koesterde.

In het midden van het vertrek nam een grote ronde eiken tafel, omringd door stoelen met hoge rugleuningen, een centrale plaats in. Hij telde er negen. Slechts een van de hoge stoelen was bezet. Stil, met haar handen voor zich op tafel, zat een blonde rijzige vrouw, gehuld in een glimmend zwarte toga. Links van haar stond een stoel wat schuin. Naast die stoel, op het berbertapijt, lag het lichaam van een vrouw, op haar rug, de benen iets gespreid, het gezicht verstart, de grijsgroene ogen wijd opengesperd.

De Cock nam alles nauwkeurig in zich op. Geen detail, hoe gering ook, ontging hem. Hij had voor dergelijke situaties een bijna fotografisch geheugen. Jaren later kon hij zich zo’n beeld nog exact herinneren, gefixeerd in zijn geheugen.

Hij liep naar de vrouw toe en knielde bij haar neer. Ze was dood. Zonder twijfel. De zware make-up op haar gezicht kon de grauwe sluier niet verbergen. Hij bekeek de ogen. Ze waren groot, bol, en de pupillen waren duidelijk verwijfd. Hij liet zijn blik nog eens over de gelaatstrekken glijden. Ze was niet zo jong meer. Hij schatte haar op midden in de veertig. Misschien nog wel ouder. Het haar, vermoedelijk reeds grijs, was diepzwart geverfd. Het stak fel af tegen het wit van het berbertapijt. Haar kleding droeg geen sporen van een worsteling. Het donkerblauwe mantelpakje was van tweed, waaronder een paars-rose blouse met sierlijke volanten. Het zag er gedegen uit.

Alleen de blouse was iets te frivool. Hij bezag haar hals. Er waren geen uiterlijke tekenen van geweld. Hij wilde zich juist oprichten, toen hij in het paars-roze van een van de volanten op de borst een klein vlekje ontdekte. Het was bruin en had een onregelmatige vorm, alsof bij het drinken was gemorst.

Vledder kwam achter hem staan.

‘Is ze vermoord?’

De Cock legde een hand steunend op de eiken tafel en drukte zich omhoog. ‘De stand van de pupillen wijkt af,’ wees hij. ‘Sterk verwijd. Ik denk aan psychoanaleptica stimulantia.’

‘Aan wat?’

De Cock onderdrukte een lach.

‘Een stimulerend middel, bijvoorbeeld pervitine, scopolamine of cocaïne.’

‘Dat is toch niet dodelijk?’

De Cock schudde het hoofd. ‘Niet direct. Ik denk dat het is gebruikt in combinatie met iets anders.’

‘Een zwaar vergif?’

De Cock knikte traag.

‘Mogelijk. Sommige combinaties doen het vergif sneller werken. We moeten het maar eens aan doctorandus Eskes* vragen. Misschien kent hij voorbeelden uit de praktijk.’

‘U vergist u.’

Het klonk scherp, bestraffend. ‘De geesten hebben geen vergif nodig wanneer zij in hun toorn een aards wezen hebben verdoemd.’

De Cock keek in de blinde ogen van de vrouw in toga.

‘Was zij verdoemd?’ vroeg hij verwonderd.

Ze knikte heftig.

‘Het was haar eigen schuld. Zwarte Sophie kwam steeds te laat op de seances. Het was de geesten niet welgevallig. Dat is nu wel duidelijk.’

De Cock fronste zijn wenkbrauwen. ‘U bedoelt...?’

Uit een groepje bij de ramen snelde een vrouw toe.

‘Dit is Jennifer Jordan,’ sprak ze gehaast. ‘Ons medium. Ze is blind.’

* Befaamd politiedeskundige

De vrouw in toga trok haar mond strak.

‘Dat ziet de man ook wel, Christine,’ sprak ze berispelend. ‘Daar behoef je waarachtig geen rechercheur voor te zijn. Bovendien zit ik hier niet als ooggetuige.’

De Cock kon een glimlach niet onderdrukken. ‘U bent Christine?’ vroeg hij vriendelijk.

De vrouw maakte een lichte buiging.

‘Christine van der Waal. Ik ben vriendin, en in sommige gevallen ook de verzorgster van Jennifer. We wonen samen in dit huis.’

‘En de jongeman die ons binnenliet?’

Ze glimlachte.

‘Dat is onze Harry... Harry Donkervliet. Een neef van Jennifer. De enige zoon van haar gestorven zuster. Hij woont hier ook. Soms. Wanneer amoureuze aangelegenheden hem niet elders opeisen.’

Jennifer Jordan reageerde scherp.

‘Zijn privéleven gaat jou niets aan.’

Christine van der Waal wierp haar hoofd in de nek.

‘Sprak ik een onwaarheid?’

De Cock beluisterde de toon. Er was iets wat hem niet beviel. Hij hield zijn hoofd iets schuin en bekeek de vrouw voor hem aandachtig. Bijna onbeschaamd. Hij schatte haar op achter in de veertig. Het zwarte, reeds grijzende haar was strak naar achteren gekamd en eindigde in een wrong. Het ovale, niet onknappe gezicht, straalde van een vriendelijke welwillendheid. Warm, meelevend. Alleen haar ogen, haar kleine helgroene ogen, deden niet mee. Die waren koud, kil, als van een slang.

‘U kunt ons vertellen wat hier vanmorgen gebeurde?’

Ze knikte traag.

‘We hielden een seance,’ begon ze. ‘Dat doen we elke week. Op donderdag. Onze Jennifer Jordan is een voortreffelijk medium. Ze onderhoudt goede contacten met het schimmenrijk. Hoewel er spiritistische groeperingen zijn, die onze geestelijke instelling en benadering veroordelen, boeken wij vaak opmerkelijke resultaten. Op onze vorige seance hebben wij zelfs een astrale verschijning waargenomen. Onze verwachtingen voor vanmorgen waren dan ook hooggespannen.’

De Cock gebaarde naar de hoge stoelen om de tafel.

‘Wordt de kring altijd door dezelfde lieden gevormd?’

Christine van der Waal draaide zich half om en wees naar de groepjes vrouwen bij de ramen.

‘We komen al jaren bijeen. Er zijn weinig mutaties, veranderingen. Velen van ons deden al mee, toen Jennifer nog kon zien. Nietwaar, Jennifer?’

De vrouw in toga knikte. Haar gezicht stond ernstig.

‘Martha van Keulen is ons van de week ontvallen. Vrij plotse-ling, moet ik zeggen. Ze was nog spiritueel. Actief. Ik had het echt niet verwacht. Zo gauw. Vorige week was ze nog in ons midden. Haar zuster Agatha wilde dat wij vanavond de geest van Martha zouden oproepen. Ik was er tegen, maar Agatha en Zwarte Sophie drongen sterk aan.’

De Cock krabde zich verlegen achter in de nek.

‘En,’ vroeg hij wat weifelend, ‘is de geest van Martha gekomen?’

Jennifer Jordan trok haar schouders hulpeloos op. ‘Ik heb haar niet opgeroepen. Er was een verschil van mening. We hebben toen afgesproken dat wij over dat onderwerp later zouden stemmen. Tijdens of na de koffie.’ Ze zuchtte diep. ‘Zover zijn we niet gekomen. Zij stond het niet toe. Nog voor het tot een stemming kwam, had de kwade geest toegeslagen.’

De Cock slikte.

‘Was het Martha?’

Op het gezicht van Jennifer Jordan kwam een smartelijke trek.

‘Dat weet ik niet.’

‘Een kwade geest?’

Ze knikte heftig.

‘Ik heb haar aanwezigheid duidelijk gevoeld. Direct al bij het begin van de seance. Bij het kruis- en bordspel. Ze leek wel gematerialiseerd. Zo duidelijk manifesteerde de geest zich. Bijna tastbaar.’ Jennifer Jordan zuchtte opnieuw. Heel diep. Haar lange lichaam schokte. ‘Ik heb het kruis onmiddellijk na de mededeling laten vallen en de seance beëindigd. De druk op mij was te groot geworden, te zwaar. Ik kon het niet meer dragen. Ik wist toen ook dat het onheil onafwendbaar was.’

‘U kon het niet voorkomen?’

Jennifer Jordan spreidde haar handen in wanhoop. ‘Wie weerstaat de wil van een kwade geest?’

De Cock kniep even de ogen stijf toe. Het gesprek met het medium vermoeide hem bovenmatig.

‘Wat was het voor een mededeling?’

Jennifer Jordan strekte een bleke hand voor zich uit naar de ronde eiken tafel.

‘De mededeling verscheen hier op het bord. Christine las hardop de letters die het kruis op het alfabet aanwees. Ze vormden de woorden *Sjaan sterft.*’

De Cock reageerde verwonderd. ‘Wie is Sjaan?’

Christine van der Waal haalde haar schouders op.

‘Dat heb ik ook onmiddellijk gevraagd, maar niemand in de kring reageerde. Ik ken ook in ons midden geen Sjaan.’

De Cock beroerde de zwarte toga.

‘Die mededeling kwam van de kwade geest?’

Jennifer Jordan knikte.

‘Beslist... geen twijfel mogelijk.’

‘En was bestemd voor een van de aanwezige leden van de kring.’

Het medium weifelde zichtbaar.

‘Dat eh... dat is wel gebruikelijk,’ stamelde ze.

De Cock boog zich naar haar toe. Zijn gezicht stond strak.

‘Een *Sjaan* kent niemand,’ sprak hij hard. ‘Maar Zwarte Sophie sterft.’

Er viel een stilte. Intens. Beklemmend.

De Cock richtte zich op en keek de kamer rond. Vanaf een der ramen kwam een vrouw met statige tred naderbij. Voor hem bleef ze staan en wreef het lange grijze haar uit haar gezicht.

‘Ik ben Annette,’ sprak ze plechtig. ‘Annette van Leeuwenhoek. Ik heb deze seance bijgewoond en ik kan u naar waarheid zeggen dat aan de wil van de geesten is voldaan... Sjaan stierf.’

Ze zweeg even, wees met een dramatisch gebaar naar de dode vrouw op het tapijt. ‘Sjaan Streuffels... eens de vrouw van mijn broer.’